

15. מעלית

- (א) דרך נגישה תוביל לתוך אל מעלית ומתוכה.
- (ב) עומקו של תא המעלית לא יפחת מ- 1.20 מטרים, רוחבו לא יפחת מ- 80 סנטימטרים ורוחב המעבר החופשי בדלת לא יפחת מ- 70 סנטימטרים;
- (ג) בדלתות המעלית יימצאו אמצעי הגנה למניעת הילכדות בהן או פגיעה מהן, בהתאם לת"י 2481 חלק 0 - מעליות: דרישות בטיחות לבנייה ולהתקנה- דרישות יסוד¹ בסעיף הדין בהגנה בזמן פעולת הדלתות.
- (ד) בתא מעלית שקיים בו לחיץ לסגירת הדלתות, ישארו דלתות התא פתוחות מרגע הגעת התא לתחנת עצירה למשך 7 שניות. (לבדיקה נוספת של הנציבות)
- (ד) בתא מעלית שיש לה שלוש תחנות עצירה לפחות, יימצאו -
- (1) מערכת כריזה המודיעה על מספר הקומה שבה נפתחת דלת המעלית והשירותים הציבוריים העיקריים הניתנים באותה קומה; הכריזה תושמע בבירור, באיטיות, ובעוצמה הנוחה לשמיעה למי שמצוי בתא המעלית; הכריזה תהיה בשפה רשמית הנפוצה במקום שבו פועלת המעלית ניתן שירות ציבורי בבנין על ידי גוף ציבורי – תושמע הכריזה בשפה עברית ובשפה הערבית, במקרה אחר – בשפה שמדברים בה מרבית המבקרים בבנין.
- (2) אות חזותי לציון מספר הקומה שהגיעה אליה המעלית.
- (ה) על לחיצים בתא מעלית יחולו הוראות אלה:
- (1) קווי האמצע של כל אחד מהלחיצים בתא המעלית יהיו בגובה שבין 90 ל-140 סנטימטרים מעל לרצפת תא המעלית;
- (2) כל מידע הנוגע להפעלת לחיצי המעלית יופיע באופן מובלט על הלחץ או לצידו לפי ת"י 1918 חלק 4 בסעיף הדין בשילוט מישושי ויהיה בניגוד חזותי.
- (3) לחיץ קומת היציאה יימצא בניגוד חזותי וניגוד מישושי לשאר הלחיצים.
- (ו) בבנין קיים שאין בו בית שימוש נגיש בכל קומה, יצוין בתא המעלית, לפי ת"י 1918 חלק 4 בסעיף הדין בשילוט, מידע בדבר הקומות שמצויים בהן בתי שימוש נגישים. בבנין שיש בו יחידות מיוחדות – אפשר שמידע כאמור יימסר בעמדת קבלה-שירות מאויישת.
- (ז) בתחנת עצירה, מחוץ למעלית -
- (1) ישמע אות שמע שצוין את רגע תחילת הפתיחה של הדלתות או לחלופין אם רמת הרעש שמשמיעות הדלתות עצמן הוא 45 dB(A) לפחות – אין צורך באות שמע נוסף;
- (2) יידלק אות חזותי לציון הגעת המעלית וכיוון תנועתה שילווה באות שמע; אות השמע לציון תנועת המעלית יהיה צליל אחד לעליה ושני צלילים לרידה;
- יחולו סעיפים 5.4.3.1 עד 5.4.3.3 בת"י 2481 חלק 70

¹ י"פ התשס"ו, עמ' 2161.

- (3) בלוח הלחיצים בתחנת עצירה שמחוץ לתא המעלית יתקיימו הוראות פרט משנה (ה).
- (4) במקום ציבורי לאיכסון, במפלסים שמעל קומת הכניסה הראשית, רשאי החייב בנגישות להחליש את אותות השמע האמורים בפסקאות (1) ו-(2) כדי למנוע הפרעה, אם תחנת העצירה של המעלית סמוכה ליחידות האכסון, ובלבד שאותות השמע יישמעו על ידי מי שיעמוד ליד תחנת העצירה.
- (5) ~~מול פתח המעלית בגובה 1.80 מטרים יצוין מספר הקומה בדפוס, בניגוד חזותי, לפי ת"י 1918 חלק 4, בסעיפים הדנים בשילוט מעליות, בגובה אותיות, ספרות וסמלים ובסעיף הדין בעיצוב אותיות וספרות;~~
- (ח) היו בבנין קיים מספר מעליות סמוכות זו לזו המשרתות אותם מפלסים, יתקיימו הוראות פרטי משנה (ג) עד (ז) ומעלית אחת לפחות מתוכן תעמוד גם בהוראות פרט משנה (ב) תעמוד מעלית אחת לפחות בהוראות פרט משנה (ב), ותסומן בסימון הבין-לאומי לאנשים עם מוגבלות לפי ת"י 1918 חלק 4, ובכל שאר המעליות יתקיימו הוראות פרטי משנה (ג) עד (ח) לפחות.
- (ט) במעלית עם מערכת פיקוד יעדים יתקיימו, בנוסף על האמור בפרטי משנה (א) עד (ז), הוראות אלה:
- (1) ~~תא המעלית הקרוב ביותר להתקן הפיקוד בתחנה יהיה תא המעלית שיופעל כמעלית נגישה על ידי מערכת הפיקוד. ת"י 2481 חלק 70 סעיפים 5.2.3, 5.4.2.5 וסעיף 5.4.3.4~~
- (2) יחולו הוראות פרט 8.124(1) עד (3)(ד) וכן פרט 8.125 בקומת הכניסה בסמוך להתקן הפיקוד, במקום בולט לעין יימצא מסך שתוקרן עליו מצגת חזותית לפי הוראות אלה:
- (א) יתקיימו בה הוראות תקנות נגישות השירות;
- (ב) ~~המסך יוצב לפי ת"י 1918 חלק 4 בסעיף הדין בשלטים התלויים על קירות;~~
- (ג) ~~המצגת תדריך כיצד להשתמש במעלית עם פיקוד יעדים, תוך הדגשת השימוש בלחצן המיוחד עם סמל הנגישות הבין לאומי, העשוי לסייע לכל סוגי אנשים עם מוגבלויות, וייחודה של מעלית עם פיקוד יעדים בהשוואה למעלית רגילה;~~
- (ד) ~~המצגת החזותית תלויה במצגת מוקלטת קולית, ברורה, איטית ובעוצמה מתאימה למי שמצוי ליד התקן הפיקוד ובכיתוביות;~~
- (ה) ~~המצגות החזותית והקולית יכילו מידע שאינו מורכב, בשפה פשוטה ומובנת, תוך המחשה באמצעות איורים או דמויות.~~
- (י) בפרט זה, "מעלית עם מערכת פיקוד יעדים" – מעלית שבה קומת היעד נרשמה בתחנה ולא בתא המעליתכהגדרתה בפרט 8.30 לתקנות התכנון.

21. אזהרה והכוונה

(א) בפרט זה -

"סימן אזהרה", "סימן מאתר", "סימן מאתר בתוך בניין", "סימן מוביל" -

כהגדרתם בחלק ח'1 שטח המורכב מגבשושיות מעוגלות בניגוד חזותי ובניגוד מישושי לסביבתו ונועד להזהיר מפני סכנה או שינוי במרחב.

"אמצעי הכוונה" אחד מאלה:

(1) אמצעי 1 - שולי דרך שהם ברציפות בניגוד חזותי ובניגוד מישושי למדרך שביניהם;

(2) אמצעי 2 - קו מפגש הנמשך באופן רציף ממקום אחד במרחב למקום אחר בין שני משטחים צמודים זה לזה שהם בניגוד חזותי ובניגוד מישושי זה לזה; מצד אחד לפחות של קו המפגש תימצא רצועת הליכה נגישה שרוחבה 130 סנטימטרים פנויה ממכשולים.

(3) אמצעי 3 - סימן הכוונה הנמשך באופן רציף ממקום אחד במרחב למקום אחר בו; הסימן יהיה מורכב מפסים מקבילים כך יהיה בניגוד חזותי ובניגוד מישושי לסביבתו; בצדו האחד של הסימן יימצא רוחב של 50 סנטימטרים פנוי ממכשולים ומצדו השני תימצא רצועת הליכה נגישה שרוחבה 130 סנטימטרים, פנויה ממכשולים.

(ב) במקומות המצויינים בטור א בטבלה שלהלן יימצאו סימן אזהרה או אמצעי הכוונה בדרך לפי המפורט בטור ב לצידו. על בנין קיים יחולו הוראות אלה:

(א) פרטים 8.70 עד 8.77 לחלק ח'1 בשינויים אלה:

(1) בכל מקום בפרטים שמופיע "בנין" יראו כאילו היה כתוב "בנין קיים";

(2) בפרט 8.74 (ב) המילים " וממנו אל מעלית המצויה במפלס הכניסה" - לא יחולו.

(3) בפרט 8.75 -

(א) חלופה א בשרטוט 8.75 לא תחול;

(ב) במקום " במרחק 110 סנטימטרים" יראו כאילו כתוב "במרחק שלא יעלה על 110 סנטימטרים בכפוף לכך שאדם העומד לצד קצה הסימן יגרום לפתיחה אוטומטית של דלת ההזזה"

(4) בפרט 8.77 (ב) המילים " וליד מקום להעלאת נוסעים והורדתם" - לא יחולו.

(ג) (1) סימן מוביל בתוך בניין יתחיל מהכניסה העיקרית לבנין ויוביל ממנה לעמדת המודיעין בבנין, וממנה עד לסימן המאתר הסמוך למעלית המרכזית שבמפלס הכניסה הראשית; אין בבנין מעלית ועמדת מודיעין, יסתיים הסימן המוביל לפני הכניסה הראשית לבנין.

(2) הוראות פסקה זו לא יחולו על בנין קיים שהוא מרכז קניות לרבות קניון ומקום להתקהלות, ובמקומו יחולו הוראות אלה:

(א) בהמשך של סימן מוביל אל הכניסה העיקרית לבנין קיים יימצא סימן מוביל בתוך הבנין הקיים.

(ב) סימן כאמור יוביל אל -

(1) עמדת המודיעין במרכז קניות, לרבות בקניון;
 (2) לעמדת שירות למכירת כרטיסים לשירותים הציבוריים הניתנים בו במקום להתקהלות.
בפרט סקה זה – "הכניסה העיקרית לבנין קיים" – הכניסה אליה מגיע רוב ציבור הולכי הרגל לבנין;

(ד) האמור בפסקאות (ב) ו-(ג) לא יחול על על בנין קיים שאינו ששייר לקומפלקס בנינים;
לעניין זה – "קומפלקס של בנינים" – שני בנינים קיימים לפחות, המצויים זה בקרבת זה, שניתנים בהם שירותים ציבוריים משלימים או נלווים זה לזה כמשמעותם בפרט 2(ב)(3). כגון קמפוס אוניברסיטה, מוזיאון ישראל

טור ב	טור א
סימן	מיקום
<p>(1) בדרך העיקרית המובילה אל בנין כאמור יימצאו אמצעי הכוונה שתחילתם במדרכה הקרובה לבנין, במסלול הקצר ביותר לכניסה הראשית, ממנה לעמדת המודיעין, אם קיימת, וממנה עד לפתח המעלית המרכזית באותו מפלס.</p> <p>(2) פחת רוחב הדרך העיקרית האמורה מ-2 מטרים, יהיו אמצעי ההכוונה האמורים אחד מבין אמצעי 1 או אמצעי 2; אחרת יהיו אמצעי ההכוונה האמורים אחד מבין אמצעי 2 או אמצעי 3.</p>	<p>בנין קיים שמתקיים בו אחד מאלה:</p>
	(1) תפוסתו 500 איש לפחות
	(2) ניתן בו שירות ציבורי או מיועד בעיקרו לאדם עם מוגבלות ראייה;
סימן אזהרה בראש מהלך מדרגות ובתחתיתו לפי ת"י 1018 חלק 2 בסעיף הדן במשטחי אזהרה למדרגות;	מדרגות מחוץ לבנין קיים ובתוכו
סימן אזהרה בראש הכבש ובתחתיתו, לפי ת"י 1018 חלק 2 בסעיף הדן במשטחי אזהרה למדרגות	כבש

<p>סימן אזהרה בראש מהלך מדרגות נעות ובתחתיתו, לפי ת"י 1918 חלק 2 בסעיף הדין במשטחי אזהרה למדרגות, וקצה כל שלח ימצא בניגוד חזותי לסביבתו;</p>	<p>מדרגות נעות</p>
<p>סימן אזהרה בקצוות מסוע לפי ת"י 1918 חלק 2 בסעיף הדין במשטחי אזהרה למדרגות</p>	<p>מסוע המשמש להעברת הולכי רגל</p>
<p>סימן אזהרה משני צידי הדלת לפי ת"י 1918 חלק 2 בסעיף הדין במשטחי אזהרה למדרגות.</p>	<p>דלת הנפתחת באופן אוטומטי ודלת מסתובבת</p>
<p>(1) בהנמכת המדרכה שהיא תחילתו של מעבר החציה ימצא סימן אזהרה לפי ת"י 1918 חלק 2 בסעיף הדין בפני השטח של הנמכת מדרכה;</p> <p>(2) אמצעי 3 שרוחבו 60 סנטימטרים ימצא לרוחב מדרכה, בכיוון ציר התנועה של אדם החוצה כביש במעבר חציה; תחילתו בשולי סימן האזהרה שבהנמכת מדרכה וסופו בקצה המדרכה או לכל רוחב המסלול הנגיש, לפי הענין;</p>	<p>מעבר חציה</p>
<p>(3) גבולות מעבר החציה יהיו בניגוד חזותי ובניגוד מישושי לסביבתם; לניגוד חזותי לענין זה, ייחשב גם סימן מעבר חציה בפסים לבנים וכהים ברורים, לסרגין.</p>	

22. מפסקים וכפתורי הפעלה על משטח אנכי

באמצעי הפעלה לשימוש הציבור בבנין קיים, כגון מפסקים, כפתורים, לחצנים, ומתגים, ואם היה זה מקום ציבורי לאיכסון – בחמישה אחוזים מיחידות האיכסון ובלא יותר מ-15 יחידות כאמור, יתקיימו הוראות ת"י 1918 בסעיף הדין באמצעי הפעלה; ואולם אם נמצאו על אמצעי הפעלה על משטח אנכי לכלול וכלול לחיצים מובלטים או מידע בניגוד מישושי – ימצאו הלחיצים בגובה שבין 110 ל-120-140 סנטימטרים ומתאפשרת גישה מהצד לאמצעי הפעלה לפי ת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדין בטווח הגעה לצד, החלק הגבוה ביותר אותו יש להפעיל באמצעי הפעלה לא יעלה על 140 סנטימטרים.

23. מקום להתקהלות

(א) בפרט זה -

"מקום להתקהלות" – מקום שמתכנסים בו בני אדם באופן מאורגן ובכלל זה אולם קולנוע, אולם תאטרון, אמפיתאטרון, אולם המשמש בית תפילה, אולם למשחקי ספורט, אצטדיון, בית כנסת (עזרת נשים ועזרת גברים), אולם אירועים, חדר ישיבות,

בית משפט, ובית דין;

(ב) במקום להתקלות ימצאו מקומות ישיבה נגישים לבני אדם עם מוגבלות המתנייעים בכסא גלגלים או בעזרת אמצעי עזר אחר, לפי הוראות אלה:

(1) שטח הרצפה החופשי של מקום ישיבה מיוחד לאדם עם מוגבלות יהיה ברוחב של 80 סנטימטרים לפחות ובאורך 1.20 מטרים לפחות, ודרך נגישה לפי פרט 13(ב)-ו(ג) מובילה למקום ישיבה כאמור;

(2) על מספר מקומות הישיבה המיוחדים יחולו הכלל לבני אדם עם מוגבלות המתנייעים בכסא גלגלים, במקום כאמור הם כאמור בפרט 8.210(1) עד (2) ו-(4) לתקנות התכנון מתוך מקומות הישיבה המפורטים בטור א בטבלה להלן יהיה בשיעור כמפורט בטור ב לצדו ובכפוף לדרישות הנוספות שבטור ג לצדם:

טור א	טור ב	טור ג
מקומות הישיבה שמספרם	מספר מקומות הישיבה המיוחדים לא יפחת מ-	דרישות נוספות
עד 900	מקום ישיבה מיוחד אחד לכל 150 מקומות ישיבה ולא פחות משניים	יכול שהמקומות המיוחדים יוסדרו על ידי קיפול או הרחקה של מקומות ישיבה
מעל 900	6 מקומות ובנוסף מקום אחד לכל 250 מקומות ישיבה מעל 900 או חלק מהם	לפחות מחצית המקומות המיוחדים יהיו פנויים דרך קבע
מעל 10,000	42 מקומות ובנוסף מקום אחד לכל 400 מקומות ישיבה מעל 10,000 או חלק מהם	לפחות מחצית המקומות המיוחדים יהיו פנויים דרך קבע

האמור בטבלה יתקיים בכל מקום להתקלות המשמש יחידה בפני עצמה, בפרט אם הוא אחד מתוך מקבץ מקומות להתקלות סמוכים, כגון אולם הקרנה במקבץ אולמות קולנוע.

(3) בכפוף לדרישות המפורטות בטבלה שבפסקה (2), יכול שהמקומות המיוחדים יוסדרו על ידי אפשרות קיפול או סילוק זמני של מספר מקומות ישיבה מתאים, ואם מקומות הישיבה מסודרים בהיקף שולחן, כגון בחדר ישיבות, יעמדו מקומות מיוחדים כאמור בדרישות ת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדין בחללים חפשיים לרגליים ולכפות רגליים. הערה: יעבר לתקנות נגישות השיחות אם חזיתו של מקום ישיבה מיוחד גובלת במפלס נמוך יותר וקיימת סכנת נפילה, יתקבצו ימצאו בחזית אמצעי הגנה אלה:

1. סף מוגבה או רכיב הגנה שפניו העליונים בגובה 9 ס"מ לפחות ותחתיתו

בגובה 5 ס"מ לכל היותר מעל פני רצפת השטח המיועד לכיסא גלגלים;

2. מחסום שימנע סכנת נפילה של אדם הולך.

(4) המקומות המיוחדים לא יימצאו במעברים, ויהיו צמודים למקומות ישיבה רגילים, באופן שתתאפשר לאדם עם מוגבלות ראות נוחה למוקד הפעילות במקום כאמור, ותוביל אליהם ומהם דרך נגישה לשאר השירותים הציבוריים באותו מקום כגון בית שימוש נגיש או מזנון; באצטדיון, באולם המשמש לתחרויות ספורט, ובמקום להתקהלות המשמש למופעים ואירועים המוניים ימוקמו מקומות הישיבה המיוחדים באופן שבעת שהקהל עומד על רגליו הוא לא יסתיר לאדם יושב במקום מיוחד.

(5) בנוסף לאמור בפסקאות (3) ו-(4), במקום להתקהלות מאורגנת של הציבור שמקומות הישיבה שבו מקיפים מוקד פעילות מכל עבריו ותפוסתו 1000 איש לפחות (כגון אצטדיון, היכל ספורט או אמפיתיאטרון), יכול שמקומות הישיבה המיוחדים יימצאו כולם בצלע אחת של מקום ההתקהלות שהיא צלעו הארוכה, ובלבד שבתי שימוש נגישים ומקומות חניה נגישים יימצאו בסמוך לצלע כאמור, וכן יימצאו דרכים נגישות ממקומות החניה הנגישים ומבתי השימוש הנגישים שיובילו למקומות המיוחדים כמו גם לשאר השירותים הציבוריים במקום התקהלות כאמור.

(6) במקום להתקהלות מאורגנת של הציבור שמקומות הישיבה בו אינם מקובעים לרצפה, כגון באולם או בגן אירועים וכן בבתי אוכל, שליש לפחות משטח ההתקהלות העיקרי, כיחידה שלמה, יהא נגיש בתוכו וממנו ואל שאר השימושים הציבוריים במקום; נמצא חלק משטח ההתקהלות בשטחי החוץ של הבנין הקיים, יהיה גם שליש משטח התקהלות בשטחי חוץ נגיש באותו אופן.

(ב1) על אף האמור בתוספת זו, במקום להתקהלות קיימת דרך נגישה אל המקומות

המיוחדים (הכוונה היא שבמקום הכינוס גופו תידרש נגישות לפחות למקומות המיוחדים אך לא בהכרח לכל המפלסים שעליהם משתרע מקום הכינוס; לגבי שירותים הנלווים למקום להתקהלות (בית שימוש, מזנון...) – אלו חייבים להיות נגישים) ואולם אין באמור בפסקה זו כדי לפטור מהמצאות אמצעי הנגשה לאדם עם מוגבלות בראיה לפי תוספת זו.

(ג) על אף האמור בתוספת זו, בבנין קיים שמתקיימים בו שני אלה: בבית תפילה יחולו הוראות פרט זה בכפוף לכך שאם היו בבית תפילה אזורי נפרדים לגברים ולנשים, ואחד מהם ממוקם במפלס השונה ממפלס הכניסה (להלן – החלק הנפרד), אפשר שבמפלס שונה מהמפלס שבו ממוקם החלק הנפרד יימצאו –

(1) נערכת בו פעילות טכסית, דתית או רוחנית, באזורים נפרדים לגברים

ולנשים דרך קבע, כגון בית תפילה ובית לווית;

(2) –לאחד מאזורים אלה (קרי – גברים או נשים) לא מובילה דרך נגישה (אזור

לא נגיש), אזי אפשר שיתקיים אחד מאלה:

(א) במפלס נגיש בבנין תימצא קבוצת מקומות ישיבה הכוללת את כל

אלה:

(1) מספר מקומות מיוחדים הנדרשים לפי פרט משנה (ב)

עבור האזור הלא נגיש;

(2) מספר מקומות ישיבה רגילים שמספרם גדול פי 2 ממספר

המקומות המיוחדים לפי פסקה (1).

~~(1) קבוצת מקומות ישיבה הכוללת מספר מקומות מיוחדים לפי פרט משנה (ב)~~

~~המיועדים לחלק הנפרד;~~

~~(2) מספר מקומות ישיבה רגילים שמספרם גדול פי 1.5 ממספר המקומות~~

~~המיוחדים לפי פסקה (1).~~

(ב) יכול שלאזור הלא נגיש תוביל דרך נגישה שלא מתוך הבנין.

(ד) על אף האמור בפרט משנה (אב), אפשר שהמקומות המיוחדים ימצאו במפלס

שאינו חלק מהיציע ובלבד שיתקיימו כל אלה: 1. תתאפשר ממקום מיוחד כאמור

צפיה והנאה מהאירוע או הפעילות 2. לצד המקומות המיוחדים מתאפשרת במפלס

כאמור הצבה של ימצאו כסאות מושבים בכמות כפולה ממספר המקומות המיוחדים.

24. עמדת שירות

בעמדת שירות יתקיימו הוראות תקנות נגישות השירות לענין זה.

25. מקום ציבורי לאכסון ויחידה מיוחדת

(א) בפרט זה -

"מקום ציבורי לאכסון א" – מקום ציבורי לאיכסון שבמועד הוצאת היתר הבניה להקמתו, ואם לא הוצא היתר – אילו הוצא היתר בניה בתחילת מועד בנייתו, לא היה חייב ביחידות מיוחדות לפי תקנות התכנון;

"מקום ציבורי לאכסון ב" - מקום ציבורי לאיכסון שבמועד הוצאת היתר הבניה להקמתו ואם לא הוצא היתר – אילו הוצא היתר בניה בתחילת מועד בנייתו, היה חייב ביחידות מיוחדות לפי תקנות התכנון;

~~(ב) במקום ציבורי לאכסון ימצאו ערכות עזר לשמיעה לאדם עם מוגבלות בשמיעה לפי הוראות תקנות נגישות השירות.~~

(ג) במקום ציבורי לאכסון ימצאו יחידות מיוחדות לפי הוראות אלה:

(1) מספר היחידות המיוחדות במקום ציבורי לאכסון מתוך סך כל יחידות האכסון כמפורט בטור א להלן לא יפחת מהאמור בטור ב לצידו לגבי מקום ציבורי לאיכסון א', ולא יפחת מהאמור בטור ג לגבי מקום ציבורי לאיכסון ב':

טור א	טור ב	טור ג
-------	-------	-------

מספר היחידות המיוחדות במקום ציבורי לאכסון ב'	מספר היחידות המיוחדות במקום ציבורי לאכסון א'	סך כל יחידות האכסון במקום הציבורי
לא נדרש	לא נדרש	עד 7
1	1	מ-8 עד 75
2	2	מ-76 עד 150
3	3	מ-151 עד 225
4	3	מ-225 עד 300
1	1	לכל 75 יחידות אכסון נוספות

לדיון: מוצע לאמץ את הטבלה שבחלק ח'1 לתקנות התכנון והבניה (שם
מטבלה מתחילה מ-6 יחידות אכסון).

- (2) אל יחידה מיוחדת תוביל דרך נגישה;
- 3א) ביחידת אכסון מיוחדת יימצא שטח לסיבוב לפי דרישות ת"י 1918 חלק
(1. ויתאפשר לאדם עם מוגבלות המתנייע בכיסא גלגלים, להגיע למרכיבים
השימושיים ביחידה המיוחדת, לרבות חדר רחצה ומרפסת חרף קיומם של
רהיטים.
- (3) מוט למשיכה לצורך סגירה לפי ת"י 3.1 בסעיף הדן באמצעי עזר לסגירה
21-7-3; יהיה בכל אגף דלת ביחידה מיוחדת; מוט למשיכה לפי פרט
12(5)א) יהיה בכל כנפי דלת ביחידה מיוחדת בכיוון שיוצאים אליו;
- (4) קיים מפתח בדלת של יחידה מיוחדת, הוא לא יתרום יותר מ-2 סנטימטרים
מעל הרצפה בשני צדדיו ושיפועו לא יעלה על 50 אחוזים;
- (5) היחידה המיוחדת תכיל לפחות אסלה, כיור רחצה ומקלחת;
- (6) כל קבועות השרברבות על אבזריהן יימצאו כך שיוותר מן הצד שניגשים
אליהם ממנו מרחב חופשי בקוטר מעגל של 1.30 מטרים לפחות ממפלס
הרצפה עד לגובה 65-68 סנטימטרים מעל הרצפה;
- (7) ביחידה מיוחדת תימצא מקלחת שיתקיימו בה הוראות פרט 27;
- (8) ציר האסלה יימצא במרחק 45 סנטימטרים מהקיר הסמוך, אם קיים, הקצה
הקדמי של האסלה יימצא במרחק 70 סנטימטרים מהקיר שבגב האסלה;
גובה האסלה יהיה 42 עד 45 סנטימטרים מהרצפה; בצד האסלה, המרחק
מהקיר הבמקביל לציר האורך שלה, ייוותר מרחב חופשי ברוחב 80
סנטימטרים לפחות; לצד האסלה יימצאו מאחזי יד כאמור בפרט 20;
- (9) ברזים ביחידה מיוחדת יהיו ברזי ידית או ברזים המופעלים באמצעי אלקטרוני,
ויימצאו בהישג ידו של אדם היושב בכסא גלגלים;
- 10) גובהה העליון של הכיור יהיה בין 80 ל-90 סנטימטרים מן הרצפה, ומתחתיו
(יישמר חלל חופשי עד לגובה 68 סנטימטרים; ברז הכיור יורכב לכיור עצמו או

למשטח אופקי הצמוד לו;

11) ביחידה מיוחדת תימצא מראה כאמור בפרט 18(ד);

(

12) אבזרי העזר, כגון מתלי מגבות, מחזיקי נייר, מיבשי שיער וכיוצא באלה,

(יימצאו בהישג ידו של אדם נמוך קומה ושל אדם היושב בכסא גלגלים.

(ד) במקום ציבורי לאכסון מן המנויים בפרט (7) בתוספת הראשונה לחוק, בכל פתח של

יחידות אכסון, שמספרן הכולל כמספר היחידות המיוחדות שצריכות להימצא בו לפי

תקנות אלה - יימצא מנעול, הננעל באמצעות מפתח פשוט שיאפשר נעילה ופתיחה

של דלת בפתח כאמור מחוץ ומתוך היחידה במפתח יחיד הזהה לכל הפתחים ולכל

היחידות; לענין זה, "מפתח" כגון מפתח פתיחת דלת מעלית המצוי בידי כבאי.

(ה) בבית אבות ובכל מקום שבו ניתנים שירותי לינה לטווח ארוך לאנשים זקנים

עצמאיים, יהיה שיעור יחידות האכסון המיוחדות לפחות 5 אחוזים מסך כל יחידות

האכסון בבניין.

(ו) בבניין לאכסון שאינו בניין מגורים שהותקנו בו XX סוגיות לפחות, תהיה יחידה

אחת מסוג זה יחידת אכסון מיוחדת.

26. בית שימוש נגיש, מקלחת ומלתחה בחלל משותף

במקום שנדרש בית שימוש נגיש לפי פרט 18, מקלחת לפי פרט 27, ומלתחה לפי פרט 28 אפשר שיימצאו שלושתם, ככל הניתן, בחלל משותף המשמש לשני המינים, ובלבד שיתקיימו בכל אחד מהם הוראות תקנות אלו כאילו היו חלל נפרד, ויותר מקום לפי ת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדן בסיבוב.

27. מקלחת

בבנין קיים שיש בו שירות ציבורי עיקרי או נלווה, של רחצה כגון אתר בריכת שחיה, מקוה טהרה, בית מרחץ, ספא, אולם ספורט, וביחידה מיוחדת במקום ציבורי לאיכסון לפי פרט 25 תימצא, מקלחת נגישה אחת לפי פרט 26 או מקלחת נגישה אחת משותפת לשני המינים בחלל נפרד או מקלחת אחת בכל אחד מבין מדור נשים ומדור גברים שיתקיימו בה הוראות ת"י 1918 חלק 3.2 בסעיף הדן במקלחות ציבוריות נגישות או בהוראות - אלה:

לדיון: מוצע לקבוע הוראה כללית לבדיקה

(1) תוביל אליה דרך נגישה לפי פרט 13, ויכול ששטח רצפתה יהיה חלק בלתי נפרד משטח התנועה בחלל שהיא נמצאת בו;

(2) מרקם פני רצפת המקלחת יהיה מונע החלקה;

(3) שטח רצפת המקלחת יהיה 1.30 X 0.90 מטרים לפחות, והיא תהיה בשיפוע של כ-1.5 אחוזים לכיוון פתח ניקוז המים; בכניסה למקלחת לא יהא כל סף או מכשול ברצפה;

(4) הוקפה המקלחת במחיצות קשיחות, יהיה שטח הרצפה הכלוא בין המחיצות 1.50 X 1.50 מטרים לפחות;

(5) במקלחת יימצא מושב שיתקיימו בו הוראות אלה:

(א) הוא מושב מתקפל ומידותיו 40 x 40 סנטימטרים לפחות;

- (ב) קצותיו מעוגלים ומרקם פני המושב העליונים מונע החלקה;
- (ג) פני המושב ימצאו בגובה 45 עד 50 סנטימטרים מפני הרצפה,
- (ד) המושב יהיה מקובע למבנה ~~ויתקן, ככל האפשר, על גבי קיר הניצב לקיר שעליו מותקנים ברזי המים במקלחת~~ כך שאדם היושב על כסא כאמור יוכל להפעיל את הברזים ולהשתמש במזלף; ~~לא ניתן להתקינו כך, ויתקן על הקיר שעליו הברזים, ובלבד שאדם היושב על מושב יוכל להפעיל את הברזים והמזלף.~~
- ~~המרחק בין ציר האורך של המושב לקיר המקביל הקרוב אליו יהיה בין 48 ל 52 סנטימטרים;~~
- (ה) ~~המושב המותקן יעמוד בעומס אנכי של 130 ק"ג.~~
- (ו) המושב לא יפריע לשימוש במאחזי היד או בברזי המים במקלחת, ולא יהווה מכשול כשהוא במצב מקופל לאדם המצוי במקלחת.
- (ז) ~~החייב בבדיקת הנגישות יבדוק באופן תדיר בדיוק חזותית חזותי~~
- (1) ~~אם מתקיימות ההוראות האמורות בעניין מושב וכן –~~
- (42) ~~האם יש עיוותים במבנה המושב;~~
- (23) ~~האם יש סימנים שבר באזור החיבור לקיר של שבר בקיר או באזור החיבור למושב במושב.~~
- ~~יודא תקינות חיבור המושב לקיר על ידי מעמס אנכי באמצעות עמידה של הבדק על המושב.~~
- (ח) ~~יודא תקינות חיבור המושב לקיר על ידי מעמס אנכי באמצעות עמידה של הבדק על המושב.~~
- (5) בקיר המקלחת בסמוך לברזי ההפעלה שלה, ימצא מאחז יד קבוע לפי פרט 20 ובלבד שהמוט האופקי יהיה בגובה שבין 70 עד 90 ס"מ מעל פני הרצפה; ~~היה למקלחת קיר נוסף הניצב לקיר שעליו מצויים הברזים, ימצא עליו מוט אופקי שקצהו סמוך לקצה המוט האופקי במאחז היד ויתקיימו בו אותן הוראות.~~
- (6) במקלחת ימצא משטף ידני באמצעות צינור גמיש שאורכו לא יפחת מ-1.20 מטרים; קיים בנוסף משטף עליון – ימצא בורר, המהווה חלק בלתי נפרד מברז המקלחת, שמאפשר בחירת יציאת המים מן המשטף העליון או מן המשטף הידני; את הבורר ניתן יהיה להפעיל תוך ישיבה במקלחת; הברזים והמשטף הידני ימצאו בטווחי הגעה כאמור בת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדן במידות אנוש.
- (7) דלתות המצויות באגף המוביל למקלחת יהיו ללא מגיף דלת.
- (8) ~~אם קיימת אמבטיה, ימצא במידת האפשר אחד מאלה:~~
- (1) משטח אופקי ~~שרוחבו 60 סנטימטרים והוא משתרע לכל רוחבה ו~~גובה של האמבטיה בצדה המעוגל, ~~שממדיו 60 סנטימטרים X רוחב האמבטיה~~, באופן שיתאפשר מעבר מכסא גלגלים שיעמוד בצמוד ובמקביל לאמבטיה, אל המשטח ובחזרה; פני המשטח יהיו, ~~ככל האפשר~~, בגובה שבין 45 ל-50 סנטימטרים מעל פני הרצפה.
- (2) אדן שימש ספסל שרוחבו 25 סנטימטרים לפחות, לאורך הדופן הארוכה של האמבטיה ובגובה מפלס פני האמבטיה, ובלבד שהגובה הוא 45 עד 50 סנטימטרים

מעל הרצפה.

(3) בקיר הצמוד לאורך האמבטיה, יימצא מוט אלכסוני באורך של 1.10 מטרים; קצהו התחתון יימצא בגובה 5 סנטימטרים מעל דופן האמבטיה, וקצהו העליון יהיה בראש האמבטיה, בגובה שבין 65 עד 75 סנטימטרים מהרצפה, לחלופין, יכול שיימצא מוט אופקי באורך 1.0 ל-1.2 מטר שיימצא בקיר הצמוד לאורך האמבטיה בגובה שבין 5 ס"מ ל-25 ס"מ מעל דופן האמבטיה;

(9) בקיר הצמוד לאורך האמבטיה, יימצא מוט אלכסוני באורך של 1.10 מטרים; קצהו התחתון יימצא בגובה 5 סנטימטרים מעל דופן האמבטיה, וקצהו העליון יהיה בראש האמבטיה, בגובה שבין 65 עד 75 סנטימטרים מהרצפה; על אותו קיר שמצוי המוט האמור, יימצא מוט נוסף אנכי באורך 60 סנטימטרים; קצהו התחתון בגובה 75 עד 80 סנטימטרים מהרצפה וכל האפשר במרחק 40 עד 60 סנטימטרים מראש האמבטיה.

28. מלתחה

בבנין קיים שיש בו שירות ציבורי **עיקרי או נלווה** של רחצה או שנהוג להחליף בו בגדים שלא לצורך מדידתם, כגון אתר בריכת שחיה, מקוה טהרה, בית מרחץ, ספא ואולם ספורט, **אפשר שתימצא** מלתחה נגישה אחת לפי פרט 26 או מלתחה נגישה אחת משותפת לשני המינים בחלל נפרד או מלתחה אחת בכל אחד מבין מדור נשים ומדור גברים **שיתקיימו שמתקיימים** בה הוראות **אלה:ת"י 1918 חלק 3.2 בסעיף הדין במלתחות נגישות תתי הסעיפים הדנים בחלק הכללי של המלתחה ועמדת הלבשה נגישה.**

- (1) אם היא נמצאת בחלל משותף שבו מספר מלתחות, יימצא בה אמצעי נייד כגון וילון שמאפשר להסתיר את מי שמצוי בתוכה וניתן לסגירה ולפתיחה על ידי אדם נמוך קומה או הישג בנכס גלגלים; המעבר ממלתחה כאמור למקלחת נגישה לפי פרט 27 יהיה מוצנע;
- (2) שטח רצפת המלתחה לא יפחת מ-2.5X2 מטרים; ואם היתה המלתחה יחידה נפרדת – יכול שהשטח שיוסתר על ידי וילון לא יפחת מ-2X2 מטרים;
- (3) יימצא בה משטח שממדיו 1.8 X 0.75 מטרים לפחות; גובה פניו בין 45 סנטימטרים ל-50 סנטימטרים מעל פני הרצפה; יכול שיהיה ניתן לקיפול; המשטח יוכל לשאת מסה של 130 ק"ג לפחות. צפה
- (4) המשטח האמור ימוקם כך שיותר שטח לסיבוב כסא גלגלים לפי הוראות ת"י 1918 חלק 1 בסעיף הדין בסיבוב, ותתאפשר סגירת דלת המלתחה, אם קיימת, גם כשאדם עם מוגבלות וגם מלווה נמצאים בתוך המלתחה; סוגר על המלתחה וילון, אפשר שחלק מהמשטח הנחוץ לסיבוב כסא גלגלים יימצא במשטח שמחוץ למלתחה;
- (5) במלתחה יימצא מאחז ה-L לפי הוראות פרט 19(ב)(1)(ד) – ובלבד שמרכז המוט ימוקם על הקיר המקביל לדופן הקצרה של המשטח, מעל נקודת המגע בין חזית המשטח לקיר;
- (6) יינקטו אמצעים למניעת החלקה על רצפת המלתחה.

29. מקום מוגבה

(א) למקום מוגבה המשמש מוקד פעילות תוביל דרך נגישה לפי הוראות תוספת זו או לחלופין לפי תקנות נגישות השירות; בפרט זה, "מוקד פעילות" – אחד מאלה: במת הרצאות, במת

הופעות או עצרות, הבימה באולם תפילה, ודוכן עדים בבית משפט .
(ב) בשולי מקום מוגבה בדרך נגישה או בסמוך לה, שאינו משמש מוקד פעילות כאמור בפרט משנה (א), ושאינ מסביבו מעקה, ימצא סימן שהוא פס רציף או מקוטע בהפרדה שלא תעלה על 60 סנטימטרים בין חלקו האחד אחד לחלק העוקב לו; הסימן יהיה בניגוד חזותי לסביבתו ורוחבו כזה שאפשר לחסום בו עיגול שקוטרו 15 סנטימטרים.

30. תאורה

בתאורת דרך נגישה יתקיימו הוראות ת"י 1918 חלק 4 בסעיף העוסק בתאורה, למעט הצורך בתכנון לפי ת"י 8895, 1529 ובלבד שבתאורה בדרך נגישה, בעמדת שירות, ובאזור המתנה לקבלת שירות ציבורי, בבנין קיים יתקיימו הוראות אלה –
(1) ההארה – הטבעית והמלאכותית לא יסנוורו את הנמצא בדרך נגישה, באזור המתנה לקבלת שירות ציבורי או בעמדת שירות, וכן לא יבהיקו;
(2) בעמדת שירות תהיה עוצמת הארה מספקת ואחידה לצורך קריאה, כתיבה, ואם היא עמדת שירות מאויישת - באופן שלא תטיל צל על פניו של נותן השירות.

31. מקום לספורט ומשחקים

(א) מקום ציבורי קיים שהוא משטח המשמש לאימונים ולתחרויות ספורט או למשחקי שעשועים יהיה נגיש לאדם עם מוגבלות; היו במקום ציבורי קיים יותר ממשטח אחד כאמור המשמש לאותה מטרה, משטח אחד לפחות מכל 5 משטחים, ולא פחות מאחד, יהיה נגיש כאמור. במקום כאמור, תובטח – נגישות לאדם עם מוגבלות מהכניסה הראשית לבנין ומשם למשטח או לעמדת המשחק הנגישים שבה יוכל לעשות שימוש או להשתעשע יחד עם שאר הציבור באופן שיקנה לו חוויה דומה לזו של אדם שאינו עם מוגבלות
(ב) בבנין קיים שניתן בו שירות ציבורי שענינו משחקי שעשועים או ספורט – תובטח נגישות לאדם עם מוגבלות מהכניסה הראשית לבנין כאמור ומשם לאחת לפחות מעמדות המשחק.

32. מקווה טהרה

בנוסף לאמור בתוספת זו, במקווה טהרה קיים אחד לפחות ב – (1) יישוב שגודלו 50,000 תושבים לפחות; (2) ביישוב שגודלו 20,000 תושבים לפחות ונמצא בטווח העולה על 20 ק"מ נסיעה מיישוב כאמור בפסקה (1); (3) ביישוב שאוכלוסייתו קטנה מ-20,000 איש – לפי דרישת אישה עם מוגבלות בניידות. (4) לכל 100,000 תושבים ביישוב שגודלו עולה על 100,000 [להבהיר – שאם ביישוב של 200 אלף יש רק אחד קיים לא צריך להוסיף אחד חדש!]. יתקיימו כל אלה:
(1) דרך נגישה תוביל מהכניסה לבנין לשירותים נגישים, מקלחת נגישה, מלתחה נגישה ועד לבור הטבילה.
(4) האמור בפרטים 18, 26, 27+28;
(2) ימצא בה בית אחיזה מהמקלחת הנגישה ועד לבור הטבילה, באופן שאדם עם מוגבלות המסוגל להלך, יוכל להעזר בבית אחיזה בדרכו מהמקלחת עד לתוך בור הטבילה;
(3) [הוראה חדש] בישוב של –מכיל 100,000 תושבים לפחות באחד לפחות ממקוואות הנגישים ולפי דרישה בכל אחד מהמקומות שיש בהם מקווה נגיש שדרשנו למעלה ימצא אמצעי המאפשר להכניס אדם עם מוגבלות בניידות לתוך בור הטבילה ולהוציאו ממנו לפי הוראות שיותקנו לפי סעיף 19 יב לחוק השוויון; אמצעי כאמור ימצא במקווה טהרה אחד

לכל 100.000 תושבים ביישוב, ובפיזור גאוגרפי לפי המקוואות הקיימות, כך שישרת את כל מרחב היישוב. (לדיון: מה עם משטחי תפקוד והתנגדות להחלקה, רחבת התארגנות?)

33. בריכת שחיה

- (א) בפרט זה, "אתר בריכת שחיה", ו-"פארק מים" – כהגדרתם בתקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות-שחיה), התשס"ד-2004² (להלן – תקנות הבריכות).
- (ב) נוסף על האמור בתקנות אלה ובתקנות הבריכות, תהיה לאדם עם מוגבלות באתר בריכת שחיה קיים ובפארק מים קיים נגישות רציפה –
- (1) לשירות הציבורי; באתר, כגון לקופה ומשרדי אתר בריכת השחיה, מזנון, ככל שקיימים;
- (2) לבית שימוש נגיש, למלתחה ומקלחת נגישות לפי פרטים 18 ו-26 עד 28.
- (3) לאתר אחד לפחות מכל סוג מקום חד לפחות מבין כל אחד משירותים-ציבוריים מהמפורטים להלן: אלה: מזנון, אתר הצללה ואתר שיזוף ככל שקיימים;
- (4) לשפת כל אחת מבריכות השחיה באתר, ולגבי בריכת השחיה העיקרית באתר - עד לתוך המים לפי הסעיפים הדנים באמצעי גישה לתוך מים כאמור בת"י 1918 חלק 2 בסעיף הדין בכניסה למים או באמצעי אחר שאישר הנציב; ובאתר בריכת שחיה שמכיל 3 בריכות לפחות - נגישות לשפת מחציתן לפחות.
- (ג) קיימות בבריכת שחיה מדרגות המובילות לתוך המים ימצא בהן בית אחיזה באופן שיאפשר לאדם עם מוגבלות לאחוז בו לפי בחירתו, ביד ימין או ביד שמאל;

34. בית סוהר ובית מעצר

בבתי סוהר יתקיימו הוראות אלה:

- (1) דרך נגישה רציפה תוביל ממקום חניה נגישה למקומות בבית סוהר ובבית מעצר שמוותרת לציבור יש-גישה אליהם, לרבות לאזורי המתנה או קבלת שירות, ומקום מפגש עם מבקרים ועם עורכי דין ולבית שימוש נגיש למבקרים. בין אסיר או עציר לעורך דין, וביניהם.
- (2) יחידות מיוחדות -
- (א) סך כל היחידות המיוחדות לפי פרט 25 בכל בתי הסוהר ובתי המעצר - בישראל לא יפחת מאחוז אחד מסך כל תאי הכליאה בבתי סוהר ובבתי המעצר קיימים - בישראל. לפי העניין.
- (ב) שירות בתי הסוהר יורה באלו בתי סוהר מבין המצויים בצפון, מרכז, ודרום ישראל (להלן – המרחבים) יימצאו יחידות מיוחדות שמספרן יחסי לכמות תאי הכליאה באותו מרחב, תוך התחשבות ביכולת הגעה לביקור של קרובי משפחה של אסיר, ובלבד שבכל סוג של בתי סוהר בכל אחד ממרחבים אלה יימצאו יחידות מיוחדות. בפרט משנה זה, "סוג של בית סוהר" – בית סוהר המיועד לאוכלוסיה מסוימת, כגון אסירים פליליים, אסירים בטחוניים וכיו"ב.
- (ג) הוראות פסקה (ב) יחולו על משטרת ישראל בשינויים המחוייבים.
- (ד) בבית סוהר ובבית מעצר שיימצאו בהם יחידות מיוחדות לפי פסקת משנה (ב) יהיה ביחידה מיוחדת חדר רחצה נגיש וכן תהיה לאסיר שהוא אדם עם מוגבלות נגישות

² ק"ת התשס"ד, עמ' 672.

רציפה מהיחידה המיוחדת שהוא כולא בה לכל המקומות בבית הסוהר שבהם נמצא אסיר כחלק משגרת הפעילות בבית הסוהר ובכל המקומות שניתן בהם שירות לאסיר, לרבות חדר אוכל, מרפאה, מועדון, חצר שבה מאפשרים לאסירים להתהלך, מקום מפגש עם עורך דין ועם מבקרים.

35. שילוט ומידע

בבנין קיים יימצאו שלטים לפי ת"י 1918 חלק 4 בסעיפים הדנים בשילוט בכפוף לשינוים אלה:

- (1) בתכנון שלט, המיועד לצפיה ממרחק העולה על 3 מטרים בממדיו, ובאופן הצבתו, יובאו בחשבון הכללת מידע פשוט ככל הניתן, מרחק צפיה מהשלט, מהירות תנועת המתבונן בו, תאורה, זווית ראייה;
- (2) פני השטח של מקום החניה הנגישה יסומנו רק בסמל הנגישות הבין לאומי; הסמל יימצא בשליש מקום החניה הקרוב לכיוון שממנו נכנסים אליו, באופן שיראה בבירור לרכב המתקרב למקום החניה; הסמל יהיה במידה הנתחמת במעגל שקוטרו 70 סנטימטרים;
- (3) מובילות יציאות כלי רכב או הולכי רגל ממקום חניה לרחובות או למקומות ציבוריים שונים, יימצא בסמוך לכל יציאה כאמור שלט שיראה להולך רגל או לאדם הנוסע במכונית, לפי הענין, שיצוין בו לאן מובילה יציאה כאמור;
- (4) ברחבי מפלס של חניון תת-קרקעי ששטחו עולה על 500 מטרים רבועים – יימצא שלטים המפנים לפתחי המעליות או לאמצעי התגברות על הפרשי גובה אחרים המובילים למפלסים שמעל לחניון, באופן שאדם עם מוגבלות המתנייע ברחבי מפלס כאמור ימצא בקלות את דרכו לכיוון פתחים כאמור;
- (5) בשלטים המכוונים למעליות ומדרגות ייעשה שימוש בסמלים המתאימים ובשלטים המכוונים לשירותים הציבוריים הניתנים בבנין הקיים ייצוין מיקום השירותים הציבוריים בחלוקה לפי מספרי הקומות;
- (6) שלטים המכוונים אל דרכים נגישות, המובילות לחללים ולמתקני שירות, יוצב רק במקום שבו לא כל הדרכים המובילות לנקודות כאמור הן נגישות.
- (7) שלט הכוונה למעלית יהיה זה;
- (8) סימול מדרגות יהיה זה;
- (9) סמל בית שימוש יהיה בגובה 15 סנטימטרים לפחות, בדמות גבר או אישה, לפי הענין, בניגוד חזותי ובניגוד מישושי לסביבתו, ומרכזו יימצא בגובה 140 עד 160 סנטימטרים מעל הרצפה.